

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Cap. XVI. Iesus cum cruce sublevatus, medius inter latrones pendet,
blasphemiis impetitur, orat pro inimicis, latroniq[ue] pœnitenti paradisum
promittit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

DOMINI illius pulsarunt ! Quam totam
NICAR in se portavit Crucis imaginem,
PASSIO- eidem ipsa vicissim omnino im-
NIS EX- pressa, & in eam quasi transfor-
PLICA- mata ! Nec dubium est, quin per
TIO- ingentem compassionem unà cū
filio Cruci affixa fuerit, sitque pas-
sa intrinsecus, quidquid Christus
foris perpessus est. Stemus & nos
cum Matre piissima juxta crucem.

Bonum est nos hīc paulisper sub-
sistere : quandoquidem flumina
hic scatent gratiæ atque charis-
matum. Nos etiam unà cum af-
flicta matre Maria (si tamen gra-
tiæ filii sumus) in intimis ani-
marum nostrarū, dolore & com-
passione vulneremur erga inhu-
manam * Christi passionem, cūm
sit ipse frater, caro & sanguis nos-
ter, & nostra utique sint peccata
ob quæ sic affligitur. Denique
ascendamus & nos ardenti cum
amore & devotione in lectulum
dilecti nostri, id est, in sanctam
Crucem, in qua Amor noster tam
miserabiliter distentus est: huc af-
cendamus, quando multo cum
desiderio ille nos expectat, satif-
que latè (nos amplexandi gratiā)
sua brachia extendit. Nos vicis-
sim cunctas vires & membra nos-
tra ad ipsum erigamus, ut cum
amore eum amicabiliter ample-
xemur, atque cum devotione &
reverentia nostris apprimamus
cordibus, dicendo cum sponsa in

Cant. 1. Canticis canticorum: *Fasciculus
myrrhe dilectus meus mihi, inter u-
bera mea commorabitur. Sit cor
nostrum illi gratum pulvinar,*

quod sacrum suum caput acclie-
net.

CAPUT XVI.

*Jesus cum Cruce sublevatus, medius
inter latrones pendet, blasphemis
impetitur, orat pro inimicis, la-
troniq; pœnitenti paradysum pro-
mittit.*

1. Exaltatio Christi cum Cruce, & in Cruce jam confixi, renovavit ejus dolores, vulneraq; dilatavit.
2. Hac elevatio Crucis, erat erectio trophæi; quod Christus de hostibus nostris reportavit.
3. Antiqua figura sanctæ Crucis ipsi devotè ac commodantur.
4. Specialis meditatio dolorum Christi, per singulas partes corporis, & potentias animæ.
5. Provocatio compunctionis & amoris ob Christi passionem.
6. Christus inter duos latrones medius exhibitus specimen judicii extremi.
7. Titulus Crucis ex Spiritu sancti suggestione appositus: singula ejus verba explicantur.
8. Distribuunt inter se carniſices vestimenta Christi.
9. Plena desolatio Christi in Cruce: unde tamen nobis plenissima consolatio.
10. Quomodo anima sancta sedere possit cum militibus custodiens Christum crucifixum.
11. Iudæi nihil poterant impropere Christo; præter virtutem, miracula, & Divinitatem.
12. Quamam Christum in Cruce pendens improperet populo ingrato.
13. Ingratitudo illa dolorem Christi maximè aggravavit.
14. Blasphemia Iudæorum in Deum, quasi non posset Christum liberare: ipse tamen misericorditer orat pro eis & omnibus peccatoribus.
15. Omnes creatura ad collaudandum Christum invitantur.
16. Pia oblatio, quæ Patri offertur Christus, pro erratis nostris.
17. Pœnitentia latronis.
18. Fuit mutatio dexteræ Christi, ad quam pendit latro pœnitens.
19. Fides, charitas, & resignatio boni latronis.
20. Immensa Christi misericordia erga peccatores pœnitentes: quæ sæpe tamen præbet stultis an- sam damnationis.

IT A Q U A ubi jam immitissimi
Icarnifices Dominum Cruci af-
xerant, mox eum cum Cruce
R
sub-

I.
Cruce in
Calva-
ria pe-
sub-

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICAC-
TIO.
tram im-
pacta di-
latavit
Christi
vulnera.

sublevarunt, & ipsam Crucem sanctam ferocissime in petram excisam impegerunt, decidereque permiserunt: ita ut hoc casu cuncta Christi membra atque interiora in humano quodam dolore couterentur colliderenturque, utpote quæ antea plus satis intensa fuerant. Hic jam manuum pedumque sacra Vulnera instar fontium denuò eruperunt, largeque manare cæperunt. Nimirum hæc sunt quatuor flumina paradisi, quæ ex loco voluptatis egredientia irrigant omnem terram. O omnes sitientes venite ad aquas: haurite nunc cum gaudio de fontibus Salvatoris. Sugite mel de petra, oleumque de saxo durissimo. Emitte absque argento, & absque ulla commutatione vinum & lac. Hic est lapis angularis, firmus & incommutabilis, quem Jacob Pater cælestis erexit in signum gratiæ & clementiæ, in titulum pacis, perfusum misericordiæ oleo.

2.
Crucis
trophæum,
signum
victoriæ
de inimi-
cu no-
stru.

Ea verò de causa Christus sublevatus est, ut inimicus cum omni virtute sua prosterneretur. Nunc igitur fideles omnes vestrum contemplantini Salvatorem, Regem ac ducem pro vobis dimicantem, atque à vestris vos eripientem hostibus, & in pristinam asserentem libertatem. Jam victoriæ signum crucis trophæum erectum est, sub quo nobis militandum est: nam hoc nos ab omnibus tuebatur obitaculis atque impedimentis. Itaque gaudeamus, exultemus, gloriemur in Cruce Domini

nostri Jesu Christi: qua sola suum voluit elidere hostem. Hanc usque adeò amavit, ut illius perquirendæ causâ descenderit in terras, quandoquidem cæli hujusmodi ligni genus non profertur. Factus est velut exul extra regnum, gloriam & gaudia sua, quò hanc posset amplecti. Aspicimus igitur (sicut monet Paulus) in Auctorem Fidei, & consummatorem Jesum, qui propositio sibi gaudio sustinuit crucem, confusione contempta, imò & afflictione omni, quæ inde illi accidere potuisset.

Venite, oro, quotquot Deum amatis, ascendamus ad montem Domini, quandoquidem secundus admodum est, & pinguis, deliciis abundans. Hic jam botrus in veste suspenditur. Hic jam planè est petra bis virga percussa, quæ non modò aquas vivas, sed & olei rivus dulciter emanat: adeò ut quotquot ad hunc montem accedunt, sanctificentur, dicantque cum anima amante: *Oleum effusum nomen tuum.* Hic est vas opobalsamo gratiæ plenum, quod quidem vas non solum pluribus in locis perforatum est, sed & fundum quoque illius excussum: ita ut cuilibet haurire liceat quantum libet. Hic est *flos campi, & lilium convallium, fructusque terre sublimis, atque agnus sine macula.* Hic, inquam, planè est elegans lilium còvallis nostræ albedine micans, & totum orbem suo splendore illustrans, virtutesque suæ odore adim-

Heb. 12

3.

Mich. 4

Figura

veteris

Testam.

et Cruce

præmo-

strantes,

Psal. 67.

Num. 11

Num. 11

Cant. 4

Cant. 2

Isa. 4.

Levit. 9

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

adimplens; ex quo aurei proce-
dunt ramuli, id est, Divinitas ipsa
sub candidis purissimæ humani-
tatis ejus foliis delitescens. Exul-
tet nunc terra nostra tam specio-
so fructu ornata: cesset à gemitu-
bus vallis nostra lacrymosa. Quæ
enim prius infecta erat serpenti-
num gustando virus, nunc pre-
tiosi Sanguinis Christi balsamo
repurgata est, atque rore cælesti
per sancti Sirius infusionem fe-
cundata: ita ut jam numerosa e-
diderit lilia, inter quæ anima a-
mans dilectum suum obambula-
re & pasci dicit. Quot namque
in terris sunt homines mundi
cordis, & Deum amantis, tot no-
stra vallis lilia produxit: atque in
his delectabiliter sponsus pasci-
tur, jucundeque satis obambulat.
Et ipse quidem singulare illud li-
lium est, ex cuius semine cetera
pullularunt, suamque formam,
decorem & fragrantiam mutuata
sunt. Hujus lilij odore serpentes
& corruptio omnis fugatur. Ita-
que instar apis sedula huc studi-
ose advolemus, de vulnere ad
vulnus transeunt e; nec aliunde
nobis pabula carpamus, cum hæc
melle scateant. Quid enim aliud
sunt sacra mellitaque verba Chri-
sti, quæ in Cruce deprompsit, quæ
flores melliflui ex caule lilij, id
est, ex sancta Cruce nascentes?

4. Quæso, sensibili quodam com-
passionis affectu videamus, quali
cruciatu Christus hic fuerit cir-
cumdatus, utpote cui nec unum
quidem supererat membrum, quod

non extra locum suum cum inef-
fabili dolore avulsum esset. O
quantopere dolebant brachia tam
dire extenta! Quam pungebant
cor illius tormenta vulnerum,
quæ totius corporis pondus tam-
diu portaverant! Quantis erat
correpta angoribus sancta illius
anima, quæ omni confortatione
destituta, omnem hanc crucem
& pœnam suo in pondere susti-
nuit! Ut enim resignatio ac pa-
tientia Domini Jesu pro peccatis
nostris afflicti, evidentius nobis
reluceret, & salus nostra strenuè,
fortiter perfecteque perageretur, ac
debitum humani generis largè
copioseque exsolveretur: Divi-
nitas humanitatem patientem, &
inferiores animæ vires, consola-
tionis influxu non relevabat, sed
hæ solo patientiæ gubernaculo
regebantur in acerbissima ipsius
Christi passione. Itaque si aliqua pe-
nes nos amoris scintilla, si qua
compassionis viscera resident,
non poterimus non compati Crea-
tori & Salvatori nostro, quem
hic ob oculos tam miserè pro no-
stris sceleribus pendere videmus.
Quis enim vel bruto animanti sic
affecto non compatiatur?

Et quidem pius Jesus non so-
lum intolerabilibus illic pepedit
in pœnis, ut nos ad lacrymas &
compunctionem moveret: verum
etiam cum omnibus amoris ar-
gumentis & indicis, ut nos simi-
liter ad amorem accenderet &
provocaret. Estque sublatum in
altum, latè sua extendens bra-
chia,

corporis
partes
expen-
dendi

5.
Sic dolo-
rem &
amorem
simul ab-
undante
provoca-
nt.

R. 2

chia,

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICAN-
TIO.

chia, ut nos omnes amplecteretur. Duris rigidisque ad crucem clavis affixus est, ut nos ad poenitentiam longanimiter praestolaretur. Ex omni corpore suo manavit sanguinem, ut largiter nobis potandum praerberet praecipuam sui pretiosi Sanguinis medicinam. Ingentia valtaque suscepit, vulnera, ut patulum accessum seaturumque latibulum in illis semper haberemus ab omni tentationum impulsu. Demisit caput, quo pacis nobis & amoris praerberet osculum.

6.

Mar. 15.
Ioan. 19
Imago
quedam
novissimi
iudicii
in latro-
nibus ad
dexteram
& sini-
stra Chri-
sti cruci-
fixi re-
praesenta-
tur.

Est praeterea Dominus noster Jesus Christus cum sceleratis reputatus, atque inter duos latrones medius, ceu Princeps latronum, suspensus. Fecit hoc impietas Judaica, ut Christus, qui in seipso innocentissimus erat, crederetur ab omnibus similis illis esse in moribus, cum quibus eadem damnatione plexus erat: ut sic per alienam malitiam infamis fieret, qui ex sese erat justissimus. Sed nihil refugit humilis Jesus inter illos pendere, pro quibus mori desiderabat. Et ipse quidem cum sceleratis annumeratus est in terris, ut nos Angelorum caetibus in caelis infereremur. Fuit inter duos sceleratos medius, non ut nequam, sed tamquam iudex, alterum misericorditer donando vita, alterum iustam mortis aeternae feriendo sententiam. Et hic iudicij futuri quamdam exhibuit formam, in quo bonos quidem a dextris, impios vero a sinistris collocabit.

Mat. 25.

Dehinc etiam Pilatus more Romanorum causam necis Christi scripto in tabulam redegit, eamque supra crucem triplici idiomate affigi praecipit, his verbis: *JESUS Nazarenus Rex Iudeorum*. Et licet homo ethnicus esset Pilatus, hunc tamen titulum ex sancti Spiritus digestis intuitu, ad ignominiam quidem & dedecus Iudeorum, gloriam vero & triumphum Christi. Occulte siquidem virtus omnipotentis Dei in corde infidelis operabatur, ut aliter scribere non posset, quam ei divinitus inspiraretur; & nec mutare quidem posset quod scripserat, licet a Iudaeis exigeretur. Non enim audire Pilatum Iudaei volebant, cum diceret nullam se in Domino causam reperire: unde nec ipse eis more gerere voluit, sed ait: *Quod scripsi, scripsi*. Atque hoc ipso ultus est se de Iudaeis, ita ut culpa & malitia omnis in eos redundarit. Per hunc quoque titulum discretus est Dominus a latronibus: ut totus adverteret orbis, quod non pro aliquo scelere suo, sed ex amore purissimo pretiosam animam suam morti exponeret pro amicis suis. *Hunc autem titulum multi Iudeorum legerunt*. Legamus eum & nos ceu veri Iudaei, id est, confessores Christi, non, uti illi, cum aspersione, sed devota meditatione, semper eum nostris imprimendo cordibus, & velut scutum gerendo contra tentamenta omnia. Hic namque titulus.

7.
Spiritu
sanctum
titulum
crucis
suggerit
verbu
pauca,
sed mal-
tum si-
gnifican-
tibus.
Ioan. 19

Idem no-
luit, no-
potuit
mutare
Pilatum,
Luc. 23

Ioan. 11

Indico-
rit hinc
Iu cruci
inscrip-
tam de
mini.

Septi-
mum mem-
ria rep-
tentis.

**DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATI-
O.**

*Tituli
verba ex-
plican-
tur.*

Mat. 28.

8.

Mat. 27.
Mar. 15.
Luc. 23.
Ioan. 19
*Vesti-
menta
Christi
partien-
tur inter
se mili-
tes sub
Cruce.*

9.

Ioan. 19

lus est triumphalis victoriæ, om-
nem inimici potentiam virtute
crucis Christi contritâ designans.
Confiteamur ergo Dominum no-
strum esse Iesum, id est Salvato-
rem, verumque orbis Redempto-
rem; humiliter precando, ut cu-
rare, omni que vitiorum labe ex-
purgare velit animas nostras. Fa-
teamur & Nazarenum eum esse,
id est, floridum; orando, ut in
omni nos virtute virere faciat.
Confiteamur etiam verum eum
esse Regem Judæorum, id est,
confitentium atque credentium,
cùm omnis potestas ei data sit in
cælo & in terra. Si hoc pacto hunc
legimus titulum, veri Judæi eri-
mus, & filii Abrahæ: Christus i-
tem erit Rex noster, & Salvator
noster, & ipse nos tuebitur, atque
in cælum tandem assumet, faci-
ens nos coheredes suos in regno
Patris sui.

Post hæc carnifices, qui Chri-
stum in Crucem Christum tuler-
ant, vestes ejus partiti sunt, sin-
gulis singulas tribuentes partes.
In tunicam autem, quod inconsu-
tilis esset, miserunt sortem. Appa-
ret hinc immensa Christi humili-
tas, quod cùm Dominus esset glo-
riæ, vilissimis scurris traditus est,
quorum tanta erat inopia, ut ve-
stes ejus exigui pretii & simpli-
ces, tam sollicitè & exactè distri-
buerent. Sic sic agnus innocens
ipso sui irrisores & occisores
veste sua contexit.

Aspiciamus, oro, multa cum
devotione Creatorem & Salvato-

rem nostrum tam miserabiliter in
tantis cruciatibus pendentem,
omnibus amicis, rebus & solatio
destitutum, pœnis omnibus & in-
tus & foris obrutum: ablatis ab
eo omnibus quæ illius poterant
mitigare dolores, & accedentibus
ei quæcunque illos exaggerare
possent. Attendamus Regem
hunc miserandum & desolatum
undique. Coronam quidem ge-
rit & regalem titulum; sed vbi e-
jus satellites? vbi castra? vbi pa-
latia? enimverò sub divo pendet.
Ubi purpura? vbi auro micantes
vestes? vbi demum corpus & san-
guis ejus? Nimirum absumptum
& excoctum est corpus omne a-
moris incendio; sanguinem ejus
peccatores hauserunt. Quid no-
bis det, obsecro, qui nec tantil-
lum habet reliquum, vbi caput
acclinet: non testum, non pecu-
lium, non hereditatem, non ve-
stes? Jam ablata sunt omnia. At
nihilominus accedamus ad hunc
myrhæ montem, & cum turture
gemebunda in palmam Crucis
conscendamus. Et reverà satis su-
perque invenire licebit, si non
desit inquirendi sedulitas. Adhuc
linguam habet, quâ verbum de-
promat consolatoriû, verbû salu-
tis & institutionis, quo lacro ille
abundè contentus fuit. Si hoc nõ
sufficit nobis, adhuc paulò altiùs
ascendamus. Enimverò & cor ad-
huc habet integrum, illo Patrem
suum pro nobis deprecabitur. Ha-
bet & conscientiam, devotione,
gratia & amore plenam: dabit
nobis

*Psal. 21.
Ex omni-
moda
Christi
in Cruce
desolati-
one, om-
nis nostra
consola-
tio.
Quomodo
omni so-
latio de-
struebatur
Christus.*

*Cant. 4.
& 7.*

*Quomodo
inde no-
bu plena
consola-
tio
Luc. 23.*

DOMI- nobis merum illud, quod dilecto
NICAE suo praeiuit discipulo in ejus pe-
PASSIO- ctore quiescenti. Sed & hoc si pa-
NIS EX- rum nobis satisfacit, en libens
PLICA- suum patietur latus configi, cor
TIO. scindi & aperiri, porrigetque no-
 bis sanguinem ejusdem cordis
 sui amore ardentissimi, praebebit
 potum suavissimum maximeque
 delectabilem suae divinae chari-
 tatis. Denique & sanctam ani-
 ctam suam dabit gratia & meri-
 tis plenam, cunctisque ornatam
 virtutibus. Quid verò ulterius ab
 hoc dulcissimo Deo ac Domino
 nostro exigere poterimus? En dat
 quidquid habet, quidquid praesta-
 re potest. Itaque & nos sic illi vi-
 cissim totos demus.

10. Sederunt autem, non procul à
 Cruce, ministri Christum custo-
 dientes, & rei exitum sustinen-
 tes. Et nos quoque expectemus,
 non, ut illi, ex invidia, mortem
 Christi; sed cum dolore finem
 praestolemur salutis nostrae à Chri-
 sto; nec recedamus à cruce, quan-
 do quidem omnis salus nostra in
 cruce posita est. Dicit anima quae-
 dam amore flagrans: *Sub umbra*
Cant. 2. *illius, quem desideraveram, sedi, &*
fructus ejus dulcis gutturi meo. Et
 quid possit amanti animae esse
 suavius, quam ut post distractio-
 nes, labores, perturbationesque
 multas in hac lacrymarum valle
 (velit nolit) ei occurrentes, eam-
 que fatigantes; sub hac salutife-
 rae crucis umbra respiret, sese re-
 ficiat, sensus dispersos colligat, a-
 nimamque exhaustam delectabi-

liarboris hujus fructu confortetur.

Expectabant Judaei rei exitum, quod necdum sanguine & crudelitate suum expleverant animum. Et quia anguino suo pe- ctore nullum poterant tormenti genus concipere, quo deinceps corpus ejus cruciarent, ad extremum, manibus deficientibus, linguis suis Dominum excruciare coeperunt. Itaque ceu furiosi caput sacrilegum agitabant, contra illum sputa egerentes, dicentesque: *Vah qui destruis templum Dei, & in triduo illud readificas: salva te ipsum. Si Filius Dei es, descende de Cruce.* Item: *Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere. Si Rex Israel est, descendat nunc de Cruce. Confidit in Deo, liberet nunc, si vult, eum.* Adeo impietate & malitia pleni erant, ut si quid de eo scivissent mali, haud dubie objecturi erant: sed quia in auro purissimo, toties afflictionis & crucis igne probato, nullas poterant invenire sordes; ipsas ejus virtutes, gloriosa miracula, divinumque nomen ei exprobrarunt. In hoc siquidem totis viribus incumbabant, ut quaedam modum corpus ejus attriverant peneque in nihilum redegerant; ita & gloriosum ejus nomen penitus obliterarent. Sed quanto id fecere studiosius, tanto plus Christum exaltarunt. Nam ipsis suis insultationibus nihil ei impropere potuerunt, nisi quod honestum, sanctum, divinumque est: puta quod mortuos ad vitam

revo-

117
 Non habebant
 Judaei
 quod im-
 propera-
 rent Chri-
 sto, nisi
 virtutes
 & mira-
 cula.

Mat. 27

DOMINICAE PASSIONIS EXCELICATIO.
 revocavit, quod ægros sanitati restituit, quodd mira operatus est, quodd denique Filius Dei & Rex Israël est. Reverà si quid insuper in eum convitiarum aut iniuriarum conferre potuissent, neutiquam sibi temperassent.

12. Mich. 6. Sed hèn! quanta habet Christum, quæ ingrato populo suo impropere!
 Dicitur tunc secum poterat pius Dominus in animo suo: Popule meus, quid feci tibi, aut quid molestus fui tibi? Cur adedò crudelies animo in DEUM Creatorem tuum? Cur adedò durus es, ut calidus Sanguis meus (quem instar aquæ in terram decurrere cernis, quo & saxa scinduntur) ferreum pectus tuum non emolliere, non in illud pertingere, non ipsum calefacere possit? Equidem innumeris te affeci beneficiis. Propter te Ægyptum multis plagis attrivi, mare rubrù sub tuis siccavi vestigiis, hostes tuos, nullo labore tuo, prostravi: & tu è diverso me Pilato tradidisti, & flagellis cecidisti, & necem meam studiosè molitus es. Quadraginta annis manna te pavi in deserto, & tu fel & acetum in potum mihi dedisti. Duxi te per desertum, protexique, & vestimenta tua non sunt attrita: & tu me cruce onustum ad mortem duxisti, spoliatumque vestibus ac nudum in crucem tulisti. Regali te sceptro honoravi; tu verò spinis me coronasti, sceproque arundineo illusum cecidisti. Quid faciam tibi, ut vel tandem cesset malicia tua? Corpus & Sanguinem meum tradidi tibi, & floridam elegantemque naturam meam abs te

penè conteri permisi. Triginta tres annos pro tui cõversione laboravi, & me audire noluisti: vel nunc obsecro, emolliat te acerbissima passio, numerosa vulnera, ferventes lacrymæ meæ, quem verba convertere non potuerunt. Calefaciat te fervidus sanguis meus, quem tot miracula mea trahere non potuerunt.

Itaq; Christus Dominus blasphemias, ab ipsa electa gente sua illatas, tulit patienter, perfectè volens exequi opera charitatis. Descendere de Cruce, seque salvare noluit, ut plurimos salvaret. Ultrò se morti obtulit, ut alios sanaret. In illis demum horribilibus elegit durare pœnis, quò cunctos homines ab æternis eriperet cruciatibus. O! quanto perè huic agno mansuetissimo dolebat, quod peculiaris ille populus ejus inde eum blasphemabat; & maledicti atque contumeliæ loco ponebat, unde ipsum laudare potius & amare, ei que gratias agere debebat, quòd ipse, qui verus erat Deus, pro salute hominum tam indigna morte occumbere nihil recusavit!

Neque verò in solum Dei Filium impij illi coniecere blasphemias; sed insuper linguas suas, tamquam prompta diaboli instrumenta, in Patris injuriam laxarunt, quando dixerunt: *Confidit in Deo, liberet, si vult, eum.* O gens impia! quòd te malignus adduxit spiritus, ut Patri misericordiæ suam objicias bonitatem? Itane inju-

13. Maxima nostra ingratitude, maximus est dolor Christi patientis

14. Iudæi in Deum Patrem blasphemias, tamquam non possent Christum liberare. Mat. 27.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

injuriam tibi ab illo facta est, quod paternum suum laxans sinum, divitias gratiae suae effudit? dilectum unicum Filium suum mittens in terram, qui naturam humanam ex genere tuo assumptam, oves perditas domus Israel requireret & sanaret, eundem demum pro salutem tuam morti obiciens, solventemque gravissimum debitum tuum pretioso Sanguine illius? Et hisce pro beneficiis, tu in eum blasphemias evomis, tamquam qui non possit opem ferre Filio suo, qui olim defunctos omnes unico verbo revocabit ad vitam, qui & caelum & terram verbo condidit? Quam putamus gravi Dominus Jesus afflictione laborit, cum tales in Patrem suum blasphemias, convitia, & injurias dici audiret! advertens pariter, quanto perire Patrem ad iram commoverent, quamque horribile eis immineret iudicium. Nimirum cuncta ejus viscera ad misericordiam mota sunt erga furiosam gentem suam caecitatem, clamavitque voce lugubri ad Patrem: *Pater, dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt.* O incomprehensibilis Bonitas Christi! Fecit hic, quod ante docuerat, monens ut amemus inimicos, & oremus pro illis qui nos persequuntur. Ergo maledicebant illi, at ipse benedicebat. Et licet tanta esset eorum malitia, ut excusationem non admitteret, nihilominus quantum potuit excusavit eos apud Patrem, dicens, *Pater, dimitte illis, non enim*

sciunt quid faciunt. Plerique vero, qui ignorantes ei supplicia intulerant, postmodum conversi sunt. O admirabilis virtus hujus orationis, tantis in angustiis tantoque ex amore fusae! Quando enim alii ob poenarum vehementiam, etiam charissimos quosque amicos suos facile oblivioni traderent, nec possent vel pro seipsis orare; tunc Christus pro suis hostibus precatus est. Neque tamen haec illius precatio pro illis duntaxat fusae est, qui tunc eum manibus crucifigebant, & linguis blasphemabant, verum etiam pro omnibus illis qui Dominum Jesum pravis suis actibus denuo crucifigunt; & sceleribus suis blasphemant. Hi tales revera caecitate correpti, nesciunt quid agant. Ignorant enim, quam dire iusti iudicis potentiam exasperent, quam benignum offendant Patrem, quam fidum, deserant protectorem, & cuius perdant amicitiam: non norunt, quam turpiter elegantes praeclearasque & imagine DEI insignitas animas suas deforment, quam horribiles mereantur cruciatus, & quantam gloriam amittant.

Nunc, o anima mea, & quotquot redempti estis pretioso Sanguine Christi, agendum internum cum compassione atque devotione ferventi beatam conscendam palmam crucis, pulcherrimo onustam vitae fructu. Tota enim salus, sanitas, vita & gloria nostra, in Cruce sita est Domini Salvatoris.

Hac ipsa
blasphemia
aggravavit
cruciatum
Domini
Iesu.

Luc. 23.
* I. Verbum
Christi
in Crucem.
Nihilominus
orabat pro
crucifixis,

Virtus
hujus orationis,
& pro crucifixis

& pro omnibus peccatoribus.

15.
Creatura
omnis ab
Dei patientia
laudem
evocatur.

MARGARITUM SPIRITUALE. 135

DAMI-
NICAB
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.

Pfal. 33.
Pfal. 58.

ant. 3.

16.

Offertur
Christus
Pater pro
debitis
nostri.

vatoris. Et ne tam immensis inveniamur ingrati beneficiis, glorificemus ipsum benignissimum Redemptorem nostrum. Cœlum & terram, & quidquid horum ambitu continetur, excitemus, vocemusque in auxilium, ad laudandum & benedicendum Deum, dicendo: *Magnificate Dominum mecum*, quia mirabilia fecit in nobis. Laudate & benedicite mecum Dominum, quia misericordia ejus magna est super nos. O vos Angelici spiritus mecum, quæso, ad montem Calvariae ascendite, & aspiciate Regem vestrum Salomonem in throno suo, atque *diademate, quo coronavit illum mater sua*. O mortales omnes, & quæque membra Christi, lacrymosis, obsecro, oculis vestrum contemplamini Redemptorem, ligno qui pendet ab alto. Videte, si ullus dolor, ejus doloribus possit æquiparari. Agnoscite scelerum vestrorum immanitatem, quæ tali oportuit satisfactione expiari. In partes omnes corpus Christi versate, & non nisi vulnera invenietis atque sanguinem. Clamate igitur ad eum voce lugubri: *O Jesu nostra Redemptio, amor & desiderium, quæ te vicit clementia, ut ferres nostra crimina, crudelem mortem patiens, ut nos à morte tollereres? morte utique sempiterna.* Et tu cælestis atque omnipotens Deus Pater, respice de sublimi sanctuario tuo ad innocentem Filium tuum Joseph, venditum atque injustè traditum mani-

bus hominum sanguinariorum, & turpissimo mortis genere affectum. *Vide utrum hæc unica sit Gen. 27. filii tui, an non.* Nimirum *fera pessima devoravit eum: sanguis peccatorum nostrorum aspersus Isa. 62. est super vestimenta ejus, & omnia indumenta honestissimæ famæ atque opinionis illius inde inquinata sunt.* Aspice sanctum puerum tuum cum sceleratis condemnatum, regium Filium tuum spinis coronatum. Contuere insonantes manus ejus (quibus nihil unquam mali admissum est) sanguinem stillantes: sacros pedes ejus, numquam à justitiæ semita aversos, crudeli confixos clavo: pulcherrimam faciem ejus, in quam *desiderant Angeli prospicere, prorsus deturpatam, omnique specie destitutam: cor denique benedictum, quod nullam unquam impuræ cogitationes macula attigit, internæ afflictionis prelo compressum.* Vide, Pater amantissime, dulcissimum Filium tuum totum in crucis cithara extensum, cunctisque membris suis te benedicentem. Jam planè fidelis *1. Reg. 16. David citharam corporis sui maxime intendit, suavissimam tibi edens melodiã, & gratissimã, quæ unquam tibi cantata sit, concinens cantionem, Pater, inquit, Luc. 24. dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt.* Hic est agnus innocens, qui nos abluit pretioso Sanguine suo, *qui peccatum non fecit, sed 1. Pet. 2. peccata omnia mundi tulit. * Ex * Pra-xim vi-de & uo*

S tuò

DOMINICAR PASSIONIS EXPLICATIO.
 turpade Christi meritis in vita & morte pro nostris peccatis & debitis Deo Patri offe-
 tendis.
 Gen. 4.
 Heb. 12.

tud accipio pretium debiti mei:
 & illius merita omnia numero
 tibi pro omni debito meo. Quid-
 quid enim ipse fecit, in mea utiq;
 natura & pro me operatus est. O
 Pater clementissime, suscipe actus
 cruciatuſque dilecti Filii tui, &
 da veniam erratis nequam servi
 tui: quandoquidem sanguis in-
 fontis Abel fratris nostri clamat
 ad te de cruce, non ultionem po-
 stulans, sed gratiam & misericor-
 diam, dicendo: *Pater, dimitte illis,*
non enim sciunt quid faciunt.

17.
Latronis unius cō- versio.

Ceterum latro, qui pendebat
 ad Christi dexteram, ut vidit in-
 gentem ejus patientiam & beni-
 gnitatem, quod Patrem suum
 tam amicabiliter deprecaretur p
 illis qui tot probra in eum consi-
 ciebant, prorsus immutatus est, &
 & cepit eum dolor vehemens ac
 poenitentia scelerum suorum. Et
 id quidem re ipsa prodidit, casti-
 gans verbo socium suum blasphemias
 in Jesum evomentem, atque
 Luc. 23. *Neque tu times Deum, cum sis
 morti proximus? qui licet ex
 obstinata malitia homines non
 verearis, & poenas corporis pro
 nihilo ducas; attamen metuen-
 dus tibi erat Deus, & quidem in
 extremo penè vitæ articulo, cum
 Mat. 10. potestatem ille habeat & animam
 & corpus tuum perdendi in ge-
 hennam. Et licet nos paribus
 pleſtamur poenis, longè tamen di-
 versa est ratio meritorum. Nam
 nos quidem justè, qui digna factis
 recipimus: hic verò nihil mali ges-
 sit.*

Unde, obsecro, latroni huic
 tam cita correctio? Qui dudum
 erat iniquus & infidelis, nunc
 peccatorem arguit, innocentem
 excusat, Deumq; confitetur om-
 nipotentem. Nimirum hæc re-
 pentina mutatio, est dexteram
 Christi, ad quam ille pendebat.
 Hanc fidei lucem non aliunde u-
 tique accepit, quàm ex lumine il-
 lo in Crucis candelabro posito.
 Diu quidem divinum hoc lumen
 sub humanitatis modio latuit; sed
 nunc demum in Crucis candela-
 brum sublevatum est, ut quot-
 quot in Ecclesia domo sunt, hinc
 illuminentur. Sciderunt hunc
 modium Judæi cō pluribus in lo-
 cis, & cepit hoc lumen per rimas
 ejus effundi: ita ut domus tene-
 brosa, quæ propè erat, ex radiis
 illius illustrata, in hanc prorupe-
 rit vocem: *Nos quidem digna fac-
 tis recipimus, hic verò nihil mali
 gessit.* Et quomodo latro iste im-
 mensum æstum ignis juxta se ar-
 dentis declinare potuisset? Planè
 hic ignis quem Pater miserat in
 terram, misericordiae perfusus o-
 leo, probrisque & blasphemias
 Judæorum ceu flaru quodam a-
 gitatus, flammam dabat in celum,
 quibus latro iste totus accensus,
 & igneus effectus, ac velut suo-
 rum immemor cruciatuum, to-
 tus erga Dominum compassione
 motus est, adeo ut diceret: *Equi-
 dem poenas meas haud graviter
 fero, utpote meritis plus satis; ac
 innocentem hunc, & nihil ha-
 bentem culpæ, ita præter æquum*
 cer-

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICA-
TIO.
Cant. 8.
Confessio
fort: ist-
ora latro-
nis &
constan-
tissima.

cernere excruciarī, id verò ipsis doloribus meis mihi dolet vehementius. Profectò, latronis istius charitas facta est *fortis ut mors*. Ipse enim spreuit pœnas omnes quæ ei inferri possent, non veritus est populum in Jesum furentem, nò attendit principes Sacerdotum, nec ministros omnes cum variis illic tormentorum armorumque generibus altantes pertimuit, sed in conspectu illorum omnium Christum animo imperterrito còfessus est verum Dei Filium esse, eumque nihil mali egisse, atque ita injuria ab eis crucifixum.

19.
Quantam
latronis
fides, cha-
ritas, re-
signatio
in illa
Christi
propugna-
tione &
invoca-
tione.

O fides admiranda! ò ingens constantia! ò incomprehensibilis charitas latronis hujus! Videlicet bene potus, & quasi ebrius erat multo illo recenti, ex suavissimo botro Christo Jesu in crucis torculari expresso. Idèd citra pudorem coram omni populo confessus est Christum Dei Filium, quem tamen miseris, penuria, livoribus, & cruciatibus plenum, jamque morti proximum cernebat: quæ omnia sunt signa Deo ac Domino profus contraria. Denique cum universis viribus suis, amicabili vultu, devoto corde, humili resignatoque animo ad Christum se convertens, ferventer oravit in hunc modum:

Luc. 23. Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum. Et statim ineffabilis Dei bonitas evidenter declaravit se mortem peccatoris nò velle, sed magis velle ut converteretur & vivat. Præstitit hic Do-

minus & reipsa implevit, quod olim per Prophetam suum promiserat, dicens: Quacumque hora ingemuerit peccator pro peccatis suis, iniquitatum ejus non recordabor amplius. Non quidem multos ei imposuit severæ pœnitentiæ annos pro peccatorum expiatione; sed tamquam jam nihil in eo præter virtutis spectaret, ita ad eum dixit: *Hodie mecum eris in paradiso*. Quid hoc verbo dulcius?

O immensa misericordia Dei, qui malefactorum omnium latronis istius tam misericorditer oblitus est, & tam repente ignovit pœnitenti, bonumque, quod in eo certe exiguum erat, tam eximia ac præclara mercede dignatus est! Non enim indiget bonorum nostrorum opulentissimus atque piissimus DEUS; sed cor petit ad se conversum, humile, ac religiosum, quale in hoc ipso latrone reperit. Neque enim is vel à morte corporis, vel à pœnis purgatorii servari petiit: sed penitus se in divinam resignavit voluntatem, nihilque nisi misericordiam & gratiam humiliter postulavit. Unde & pius Dominus, apertis largissimis gratiæ suæ thesauris beatitudinem æternam ei contulit. Et ò damnanda nequæ latronis duritia, quem nec focii castigatio, nec tor amoris & clementiæ signa in Christo elucen-

Luc. 23.
* I I.
Christi
verbum

20.
Inde pœ-
net im-
mensa
Christi
bonitas
erga pœ-
nitentem

O duritia
cor latro-
nis impæ-
nitentem

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA
10.

hibere voluit ut desideraret: itaque nec erit illi. Blasphemias atque maledicta potius elegit: & venient ei, & quidem in omne ævum. Illum autem novum fructum, quem piissimus Jesus ex infecundo solo nostro, multo cū sudore, multaq; pretiosi Sanguinis sui irrogatione in ligno Crucis obtinuit, cælesti Patri suo, ceu pretiosum munus, ingenti cum gaudio obtulit. Interim tamen & doluit plurimum, quòd latro iste multis foret damnationis ansa, qui omnem vitam suam in vitiis transigere statuunt, sperantes nihilominus se cum hoc latrone in ipso mortis articulo veniam consecuturos & gratiam. Quòd quidem longè stolidissimū nimisq; periculolum est: quamvis & hoc verum sit, neminem umquam à Deo derelinqui posse, qui se ad eum toto corde convertit, eiq; pia cum fiducia innititur.

Penitencia boni latronis multis occasio huius.

7. Verbum consolationis, quo Christus in cruce Matrem honorat,
8. Ipsam simul affligebat, & solabatur. Pulchrè inde deducitur, Mariam esse Matrem gratia & misericordia.
9. Omnes fideles in Ioanne facti sunt filii adoptivi Virginis.

STABAT verò *juxta Crucem Iesu Sanctissima Mater ejus* semperque Virgo Maria, non ad aliquod pœnarum sublevamen aut temperamentum, sed ad non mediocre augmentationem. Nam si qua potuisset creatura aliquid adferre solatii Domino in Cruce pendenti, nulla ad id tam fuisset idonea, ut beatissima mater ejus. Sed quia definitum erat Christo morte acerbissima occumbere, & absque ulla consolatione & relevamine, vera cum resignatione ipsam suam passionem claudere; nihil ei materna præsencia solatii præstitit, sed potius auxit dolores ejus, quando & mœstiriam illius suis pariter pœnis junxit, & uberiorem inde hausit materiam acerbissimi cruciatus.

Ioan. 11
Mater
dolor
auxit
Christi
mater
sua doli
& em-
passi.

CAPUT XVII.

Iesus ex doloribus afflictae Matris augmentum dolorum suorum accipit, & illam stantem juxta Crucem alloquitur.

- 1. Compassio matris auxit in Christo materiam doloris.
- 2. Eadem nempe crux & Matrem & Filium configebat.
- 3. Dolor, quem evasit Virgo in puerperio, reservatus illi in Filii passione & cruce.
- 4. Fortitudo & constantia Virginis orta ex firmissima fide, compassio autem ex ferventissimo amore.
- 5. Christus pellicanus suo nos sanguine revivificans.
- 6. Dolor Virginis ex eo quòd Christo nullum adferre potuit solatium.

Quis jam, ô bone Iesu, meditando consequi possit, quo fueris intus dolore affectus, cum tu, qui corda omnium nosti, cuncta matris viscera & membra per internam compassionem tecum pariter in cruce extenta & clavis confixa videres, corque ejus longè piissimum, & verè maternum pectus doloris acutissimi gladio transverberatum, vultum in pallorem versum, & animi angustias declarantem, atque, sine morte, penè emortuum? Cùm aspiceres
fer-

27
Eadem
crux mo-
trus, qui
filiis
dolor
filii, qui
& mœ-
stris, filii
manibus
& pedibus
bus, mater
corde
& anima
cruci aff-
fixa.